

Holdning til adgangsregulering (2)

Stisystemer og information

Når man spørger weekend-gæster om sommeren i Rude Skov, Hestehave Skov og Mols Bjerger, er der en meget positiv holdning over for information i relation til at minimere friluftslivets mulige slid og forstyrrelse. Holdningerne til at bruge stisystemer til at adskille forskellige brugergrupper er derimod mere blandede.

Styring af publikums færden i skovene og andre naturområder sker ofte ved hjælp af information og/eller stisystemer målrettet specifikke brugergrupper (fx ridestier til ryttere). Men hvad er de besøgendes holdning til disse to mest anvendte styringsredskaber? Gæsternes umiddelbare holdning til forskellige adgangsregulerende foranstaltninger er blevet undersøgt i tre skov- og naturområder: Rude Skov, Hestehave Skov og Mols Bjerger (se noten sidst i dette Videnblad eller Videnblad 1 og 2 for nærmere beskrivelse af selve projektet og nærværende dataindsamling).

Undersøgelsen omfatter holdningerne til tre typer af stisystemer, der adskiller henholdsvis ryttere, cyklende gæster og løbere fra gående gæster. Desuden er holdningen til to former for information undersøgt: Dels specifik information der gives for "at styre brugen til områder som kan tåle mere færdsel", og dels en mere generel information om: "Hvordan slider jeg mindst muligt på naturen?".

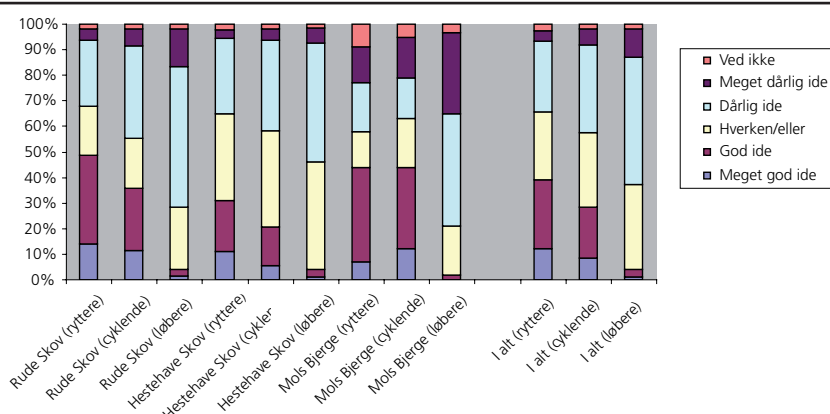
Stisystemer som styringsredskab

Langt de fleste besøgende har en holdning til stisystemer som styringsredskab. Meget få af de interviewede svarer således "ved ikke" på disse spørgsmål (2-9 pct.). Den brugergruppe man umiddelbart er mest positiv over for at adskille fra gående gæster er – måske ikke overraskende – ryttere. Hele 31-49 pct. i de tre områder finder, at dette er en god/meget god ide (Figur 1). Holdningen til at adskille cyklende fra gående ved hjælp af separate stisystemer er dog næsten på samme niveau. Men meningene er delte, og med hensyn til at adskille cyklende fra gående, er der faktisk flere der synes, at det er en dårlig/meget dårlig ide, end at det er en god/meget god ide. Holdningen til at adskille ryttere fra øvrige skov/naturgæster er markant anderledes i Hestehave Skov i forhold til de to andre under-

FOTO: FRANK SØNDERGAARD JENSEN

søgte områder. I Hestehaven er der klart færre, der synes at en sådan adskillelse er en god ide, og flere der udtrykker hverken/eller – i modsætning til Rude Skov, hvor betydeligt flere mener det er en god ide. Resultatet indikerer, at der er en sammenhæng mellem omfang af aktivitet og problem. Der er da også en betydelig større rideaktivitet i Rude Skov end i de to øvrige områder.

Figur 1: Holdningen til "Adskillelse af ryttere/cyklende/løbere fra gående vha. specielle stisystemer" i de tre undersøgte områder.

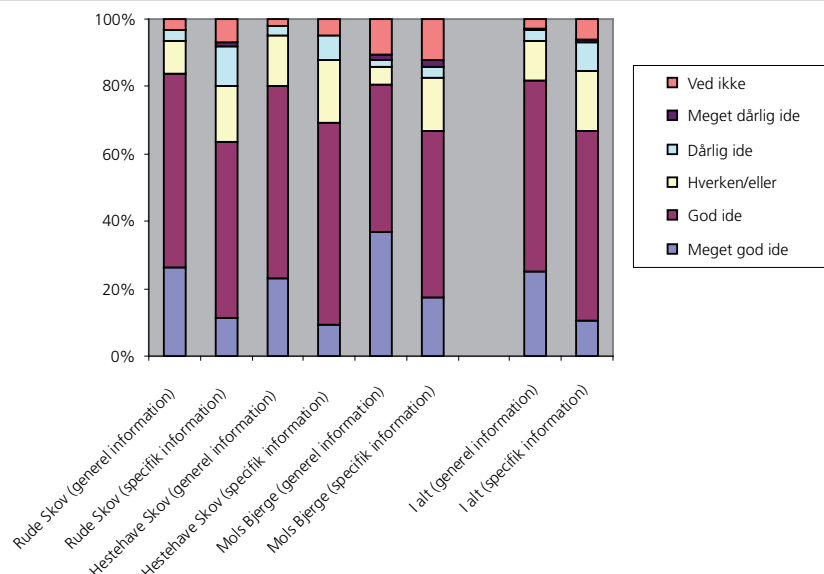
At adskille løbende gæster fra gående gæster kan umiddelbart synes irrelevant, og os bekendt er det da heller ikke praktiseret noget sted (her tænkes ikke på motions/fitness-stier). Muligheden er taget med i undersøgelsen for at belyse hele spektret: Fra aktiviteter hvor der erfaringsmæssigt kan opstå konflikter i visse områder (ryttere og cyklende versus gående), til aktiviteter hvor der yderst sjældent opleves konflikter (gående versus løbere). Holdningen til en sådan adskillelse, er da også ret så afvisende: meget få (0-3 pct.) i de tre områder synes, at det er en god/meget god ide, mens majoriteten (52-75 pct.) i de tre områder synes, at det er en dårlig/meget dårlig ide.

Information som styringsredskab

I Figur 2 ses holdningerne til de to undersøgte informationsformer. Overordnet er man meget positiv stemt over for begge informationsformer. Dog vurderes "Generel information om: "Hvordan slider jeg mindst muligt på naturen?" mere positivt (80-84 pct. anser det som en god ide/meget god ide i de tre områder), end den mere specifikke "Information der gives for at styre brugen til områder som kan tåle mere færdsel" (64-70 pct. god ide/meget god ide). For begge informationstyper (men især den generelle) er kun ganske få af den holdning, at det er en dårlig/meget dårlig ide (4-13 pct.). Den mere specifikke information bedømmes altså lidt mindre positivt end den generelle. Det kan skyldes, at den opfattes mere restriktiv i forhold til bevægelsesmulighederne – hvilket også er intentionen med informationen.

Holdningsforskelle

Generelt er holdningerne til de forskellige stisystemer og informationsformer ganske sammenfaldende for de forskellige typer besøgende, men enkelte forskelle kan dog findes. Bl.a. ses den (forventelige) sammenhæng, at der blandt de gæster, der har kørt på mountainbike, er en

Figur 2: Holdningen til to former for information i de tre undersøgte områder: Specifik information ("Information der gives for at styre brugen til områder som kan tåle mere færdsel") og generel information ("Generel information om: "Hvordan slider jeg mindst muligt på naturen?").

større andel der synes, at en adskillelse af cyklende fra gående er en god/meget god ide. Det kan også nævnes, at der er klart færre blandt de gæster der har set (på) dyr på deres tur, der synes, at det er en dårlig ide at adskille cyklende og ryttere fra gående. Måske skyldes det, at man håber på, at en sådan adskillelse giver mulighed for bedre oplevelse af dyrelivet? I den gruppe besøgende finder man for øvrigt også en klar større opbakning til informationsindsatserne. De besøgende, der har mindst tiltro til information, er de ældre (over 60 år), hvilket er i overensstemmelse med resultaterne præsenteret i Videnblad 9.

Afsluttende bemærkninger

Afslutningsvis skal nævnes, at de fundne resultater bl.a. peger i retning af, at der, i de her undersøgte områder, synes at være størst opbakning til (dvs. størst behov) for en adskillelse af ryttere fra gående, frem for cyklister fra gående gæster. I den forbindelse kunne det være interessant at se, om en spørgsmålsformulering, hvoraf det fremgår, at der er tale om adskillelse af mountainbike-re frem for "cyklende" ville ændre på holdningerne. Desuden kan det konstateres, at en

egentlig adskillelse af løbere fra gående via separate stisystemer ikke står højt på dagsordenen. Ligeledes er det værd at notere sig, at der (naturligvis) er sammenhæng mellem omfanget af de pågældende aktiviteter og holdningerne (ønskerne) til en målrettet forvaltning heraf. Se fx også Videnblad 9 og 21, hvor en række andre aspekter af adgangsregulering behandles.

Frank Søndergaard Jensen
Hans Skov-Petersen

Skov & Landskab, Københavns Universitet, 2010

Note

Dataindsamlingen blev gennemført som personlige interviews i 18 sommerweekender over en tre-års periode fra 2005 til 2007. I alt 957 interviews blev gennemført, fordelt med 500 interviews i Hestehave Skov, 400 interviews i Rude Skov og 57 interviews i Mols Bjerge. I Mols Bjerge blev der kun foretaget interviews i 2005. Resultaterne fra dette område er således ikke af samme sikkerhed som for de to øvrige undersøgelsesområder.

Projektet "Friluftslivets effekter på naturen" er finansieret af Tips- og lottomidler fra Friluftsrådet (www.friluftseffekter.dk).